

School's cool Doelen

Voor een succesvol mentoraat

Gelijke kansen voor ieder kind. Samen werken we naar een passend mentoraat voor ieder kind dat wel een extra steuntje kan gebruiken.

Beste mentor,

Jongeren melden zich aan voor School's cool, omdat zij graag iets willen bereiken. Uit de praktijk blijkt alleen dat jongeren het soms lastig vinden om dit te formuleren. Dit product kan daarbij helpen! In deze handleiding krijg je uitleg over het product zelf: het 'mijn plan' en doelenoverzicht, voorbeeldvragen die ondersteunen en tot slot uitleg over SMART-doelen.

Hoe?

De eerste afspraken van een School's cool traject staan in het teken van kennismaken en het formuleren van doelen. Deze doelen formuleer je in het persoonlijke 'mijn plan'. Ga met elkaar in gesprek over hetgeen wat de jongere wil bereiken. Gebruik hiervoor het doelenoverzicht. Onderzoek samen aan welke doelen de jongere wil werken. Dit zijn voorbeelden en geen verplichtingen. Laat de jongere zelf nadenken en stel prikkelende vragen (lees hiervoor de voorbeeldvragen). Je kunt er meerdere afspraken over doen. Laat de jongere thuis en op school ook onderzoeken waar hij aan wil werken. Het is prettig om het plan en doelenoverzicht op papier te hebben.

'Mijn plan'

Het plan bestaat uit verschillende vakken. Het eerste vak zijn de gegevens van de jongere, de mentor en de datum van invullen. Het vak daarnaast geeft het moment van 'controleren' weer. Dit kan na een aantal weken of maanden, of bij de tussen- of eindevaluatie (korte en lange termijn). Bespreek samen wat een realistisch moment is. De eerste twee volgende vakken zijn voor hetgeen waar de jongere goed in is. Waar krijgt de jongere complimenten voor? En, waar vindt hij zichzelf goed in? Na de positieve kanten van de jongere onderzoeken jullie wat de jongere nog lastig vindt. Er is daarna plek voor drie (hoofd) doelen. Hoe wil de jongere hieraan werken? Uiteraard kunnen jullie meer doelen stellen, maar kies drie doelen die als eerste centraal staan. Vervolgens stellen jullie vast wie kan helpen bij het realiseren. Laat de jongere hier in zijn omgeving naar vragen. Het laatste vak is voor overige afspraken, zoals wanneer jullie afspreken.

Doelenoverzicht

Het doelenoverzicht is ingedeeld in vier 'kapitalen'. Ga met elkaar in gesprek en laat de jongere vertellen hoe het met hem gaat. Gebruik de vakjes als gespreksonderwerp. Onderzoek waar een jongere goed in is en wat een jongere nog lastig vindt. De kapitalen hebben overlap en wederzijds invloed op elkaar. Lege vakjes kunnen jullie zelf invullen, als de andere niet passend zijn.

- **Gevoel:** het zelfbeeld, zelfvertrouwen, toekomstbeeld en het omgaan met teleurstellingen. Zichtbaar maken van de kwaliteiten van de jongere.
- **Identiteit:** cultureel gebonden communicatie, omgangsnormen en motivatie van de jongere.
- **School:** leervaardigheden verbeteren en gemotiveerd naar school.
- **Sociaal:** het versterken van sociale vaardigheden en vergroten van zijn/haar sociale netwerk.

TIPS

- ✓ Bereid je op het gesprek voor. Wat wil je van de jongere weten? Welke vragen wil je stellen?
- ✓ Ga op een positieve manier het gesprek aan.
- ✓ Geef aan waarom jullie het plan opstellen.
- ✓ Geef de jongere ruimte om zelf oplossingen en doelen te bedenken.
- ✓ Praat met elkaar en stel vragen.
- ✓ Laat af en toe stiltes vallen na een vraag. Geef de jongere ruimte om na te denken.

Voorbeeld

Jaimy (13 jaar, 1 Havo) heeft zich aangemeld omdat ze lage cijfers haalt. Ze kan één doel bedenken: het leren plannen voor toetsen. Dit is op het kapitaal School. Door samen in gesprek te gaan met Jaimy over de andere kapitalen ontdekken we samen wat goed en minder goed gaat. Jaimy blijkt een sociaal meisje te zijn die veel vriendinnen om zich heen heeft (sociaal). Tegelijkertijd blijkt dat Jaimy weinig vertrouwen in zichzelf heeft (gevoel). Ze is onzeker over de manier waarop ze leert en is bang om lage cijfers te halen. Uiteindelijk komen hier twee doelen uit die invloed op elkaar hebben. Zelfvertrouwen helpt bij het leren voor toetsen. Tegelijkertijd is het halen van goede cijfers prettig voor het zelfvertrouwen.

VOORBEELDVRAGEN

Onderzoeken van de huidige situatie:

- Wat vind je....
- Hoe ga je...
- Wat gaat goed?
- Waar ben je trots op?
- Wat wil je leren?
- Waar wil je aan werken?
- Wat weet je er al van? Wat vind jij?
- Wat is jouw inschatting:
kun je dit maken/oplossen?

Maken van afspraken:

- Wat spreken we af?
- Hoe zullen we het opschrijven?
- Hoe zullen we het tekenen?
- Als het niet lukt, wat doen we dan?
- Ben je tevreden over de afspraak?
- Wat vond je ervan?
- Hoe ga je het aanpakken?
- Wat zijn jouw stappen?
- Wat doe je eerst en wat dan?
- Hoeveel tijd heb je nodig om dit te doen?

Verkennen van mogelijke oplossingen:

- Wat zou jou kunnen helpen?
- Wie of wat heb je nodig?
- Wat kun je zelf doen?
- Welke ideeën heb je tot nu toe verzameld?
- Hoe wil je dat in de toekomst doen?

Gericht doorvragen:

- Wat doe je dan?
- Hoe voel je je dan?
- Vind je dat fijn?
- Wat kan er dan beter of anders?
- Hoe komt dat?
- Wanneer gaat dat wel goed?
- Wie kan jou daarbij helpen?
- Zou je dat nog een keer kunnen uitleggen?
- Wanneer kan jij goed luisteren in de klas?
- Hoe kan ik dat aan je zien?
- Hoe kan ik aan je zien dat je iets heel leuk vindt?
- Hoe kan ik aan jou zien als je iets niet leuk vindt?
- Wat doe je dan?
- Als er nu een wonder gebeurt en alles wordt perfect: hoe ziet het er dan voor je uit?
- Kun je daar iets meer over vertellen?

VOORBEELDVRAGEN OVER DE KAPITALEN

Gevoel

- Word je blij van de dingen die je doet of maakt?
- Wat doe je als je hulp nodig hebt?
- Als iemand zegt dat je iets niet goed hebt gedaan, hoe voel je je dan?
- Wat vinden andere kinderen van jou?
- Wat vind je van andere kinderen?
- Wat vind je van jezelf?
- Als iemand zegt dat je iets goed hebt gedaan, hoe voel je je dan?
- Wat vind je er van als je iets niet zo goed hebt gedaan?
- Wanneer word je blij van jezelf?
- Moet een opdracht van jezelf altijd helemaal goed zijn?
- Als je denkt: 'ik kan dat nog niet' – wat doe je dan?

Sociaal

- Wanneer vraag je hulp?
- Wat doe je als je iets niet wilt?
- Wat vind je als een ander kind iets beter kan dan jij?
- Durf jij iets te vertellen in de groep?
- Voel je je wel eens alleen?
- Wanneer voel jij je heel blij/gelukkig?
- Wat vind je van ruzies?
- Ga je veel om met andere kinderen?
- Wat vind je het leukst om te doen?
- Wat vind je het vervelendst om te doen?

School

- Hoe gaat het op school?
- Hoe vind je het in de klas?
- Hoe ga je om met je leerkracht(en)?
- Wat wil je volgend jaar (niveau/klas/school)?
- Hoe gaat het maken van je huiswerk?
- Hoe leer je voor toetsen?
- In welke vakken ben je goed?
- Welke vakken gaan minder goed?
- Wat vind je het interessantst op school?
- Wat zou je graag willen oefenen?

Identiteit

- Wat doe je graag in je vrije tijd?
- Wat zijn je hobby's?
- Wat wil je later worden?
- Wat vind jij belangrijk? (normen/waarden)
- Hoe ga je om met ruzies?
- Wat is je beste eigenschap?

SMART DOELEN

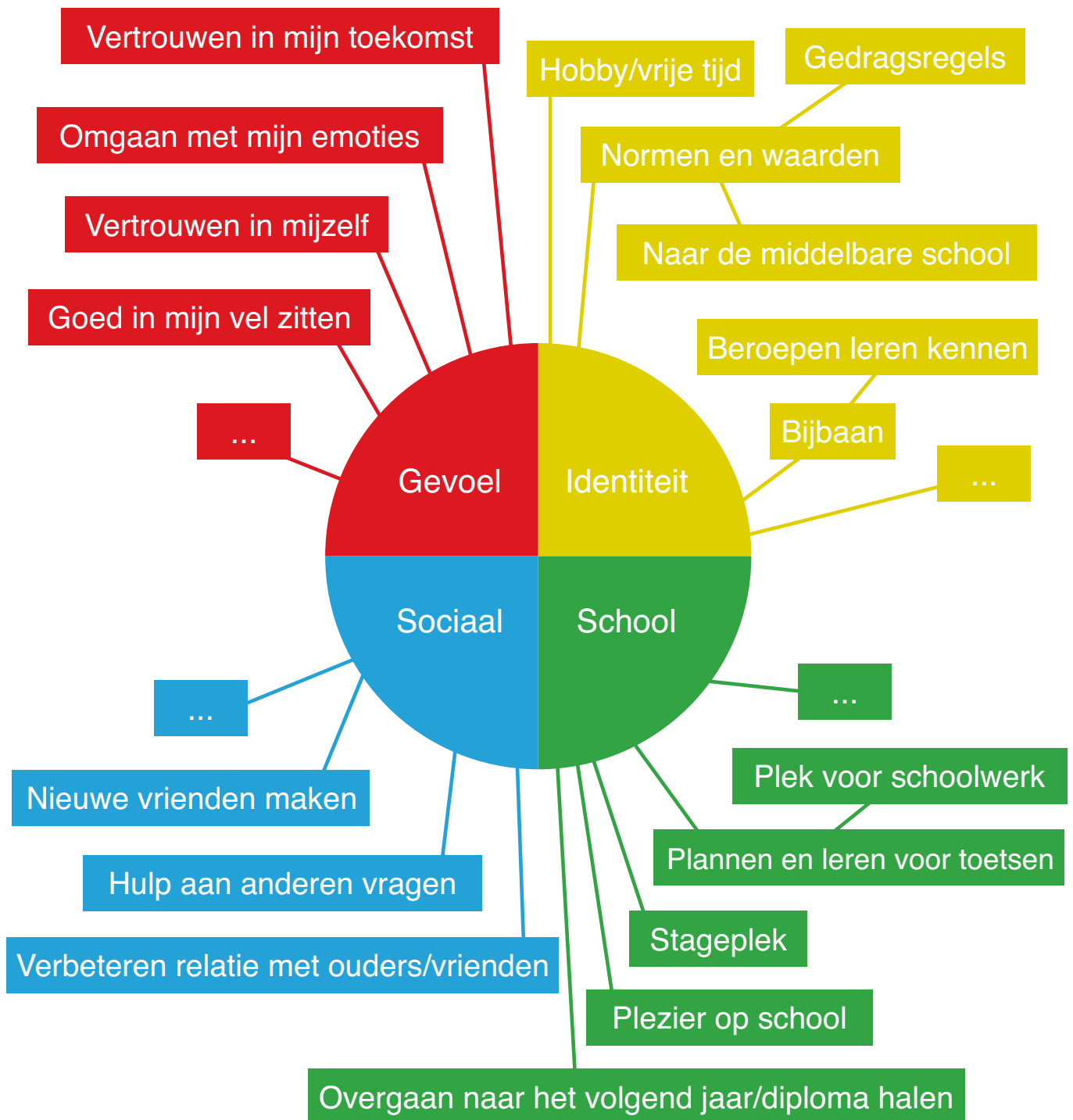
Het product ondersteunt jullie bij het SMART maken van de doelen. Het invullen van het product zorgt ervoor dat de doelen concreter worden. Onderstaand model kan hier extra bij helpen. SMART-doelen geven een duidelijk beeld wat een jongere wil bereiken. Dit geeft meer duidelijkheid bij het evalueren van de doelen. Wees daarbij niet te kritisch op de jongere. De doelen moeten voor hem te begrijpen en te behalen zijn. Stel vooral vragen en ga met elkaar in gesprek.

Voorbeeld:

Ik stel vragen aan de leerkracht als ik iets niet begrijp tijdens een les, zodat ik niet vastloop tijdens het leren van een toets. Dit wil ik hebben gehaald over 3 maanden.

Doelenoverzicht

Mijn plan

Naam:

Mentor:

Datum:

We kijken of het gelukt is op:

Anderen vinden mij goed in:

Ik vind dat ik goed ben in:

Wat ik nog lastig vind:

Mijn doelen zijn:

- 1.**
- 2.**
- 3.**

Mijn familie, mentor, docenten of vrienden kunnen mij helpen door:

Overige afspraken: